

TEMELJI EVROPSKE UNIJE (EU)

izr. prof. dr. Maja Bučar

Temelji Evropske unije (EU)

- Evropa in Evropska unija
- Zakaj študij EU
- Simboli EU
- Lastnosti EU
- Tristebrna struktura EU
- Potek predmeta in obveznosti študentov

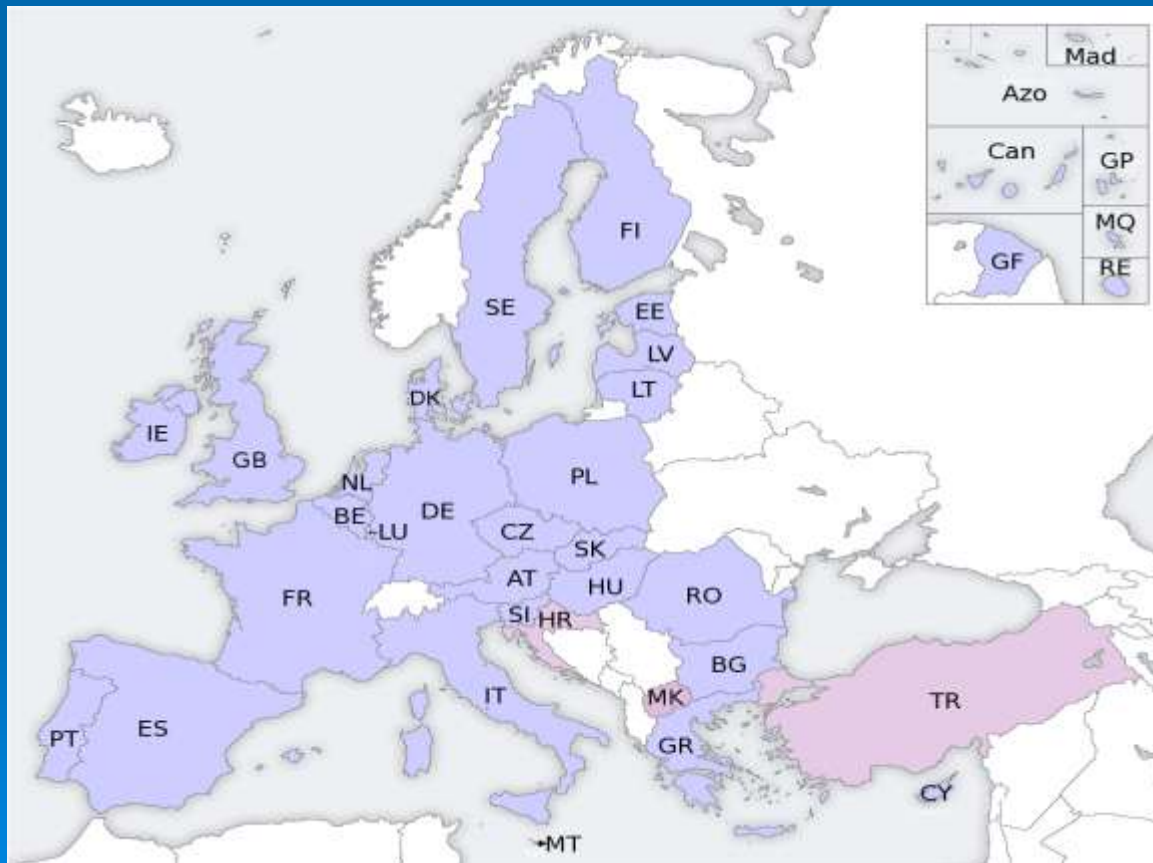
EVROPA

- Geografski, kulturni, religiozni, politični, ekonomski pojem?

EVROPA = EU?

- Zemljevid z označenimi državami članicami EU in kandidatki za članstvo

Zakaj študij EU

- Kdo je Jean Monnet in kdo Claude Monet?
- Kaj je finančna perspektiva?
- Kaj pomeni QMV?
- Zakaj lahko kličemo z mobilnikom ceneje znotraj EU?
- Kje lahko uporabljamo evro?
- In še niz tem, ki so za državljane EU pomembne in zanimive...

SIMBOLI EVROPE?

Simbolika evropske zastave: število zvezd na zastavi nima nič skupnega s številom držav članic. Število dvanajst velja za tradicionalni simbol popolnosti, celovitosti in enotnosti.

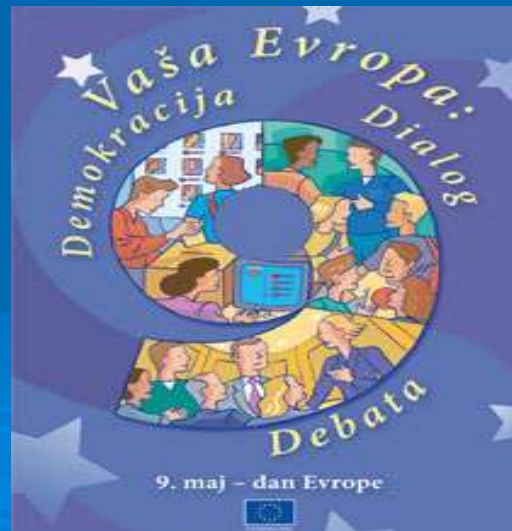
Zastava torej ostaja nespremenjena ne glede na širitve Unije.

EU ima geslo: “ZDRUŽENA V RAZNOLIKOSTI”

EU ima “rojstni dan”- 9.maj

EU ima himno!

Iz Bruslja poroča...

➤ Izpred katere stavbe?

Iz Bruslja se oglašá...

Berlaymont

Iz Bruslja za....

Justus Lipsius

NEKATERE IZBRANE LASTNOSTI EVROPSKE UNIJE

- EU se največkrat primerja z drugimi mednarodnimi organizacijami, vendar: od njih se močno razlikuje tako po obliki kot obsegu sodelovanja.
- V tej edinstveni strukturi je del pristojnosti prenesen z nacionalne ravni držav članic EU na nadnacionalno raven.
- EU se pogosto obravnava kot demokracijo v nastajanju: nov tip političnega sistema znotraj tradicije parlamentarnih demokracij.

NEKATERE IZBRANE LASTNOSTI EVROPSKE UNIJE

- EU kot »nedokončana« nadnacionalna zgradba (meje, članstvo, ustavni okvir, institucionalni mehanizem, obseg njenih pristojnosti v okviru posameznih skupnih javnih politik)> se razvija “v hodu”!
- Odsotnost ustave; “ustavna podlaga” so pogodbe med državami članicami.
- Svojstvena razdelitev zakonodajnih in izvršnih funkcij nadnacionalnih institucij: se prepletajo med institucijami EU, niso strogo ločene.

NEKATERE IZBRANE LASTNOSTI EVROPSKE UNIJE

- Odsotnost parlamenta kot osrednje politične institucije: EP kot *atipičen* parlament v smislu nacionalnih parlamentarnih demokracij.
- Problem demokratičnega deficita/primanjkljaja (*oddaljenost odločanja, prevlada izvršne oblasti na nadnacionalni ravni, problem (ne)transparentnosti in kompleksnosti sprejemanja odločitev*).

NEKATERE IZBRANE LASTNOSTI EVROPSKE UNIJE

EU se kaže tako v elementih

- **medvladnega** odločanja (t. i. *intergovernmentalizem*), kot tudi
- **nadnacionalnega** odločanja (t. i. *supranacionalizem*)

Zmes dveh oblik odločanja: nacionalni kontekst raznovrstnih potreb (tj. družbenih problemov in interesov) je postavljen v skupen evropski okvir, ki proizvaja kolektivne odločitve, te pa se izvajajo v različnih nacionalnih okvirjih

Institucije Evropske skupnosti/EU

Evropski svet

Svet (EU)

Ekonomski in
socialni odbor

Evropski
parlament

Sodišče
Evropskih
skupnosti

Odbor regij

Komisija

Računsko sodišče

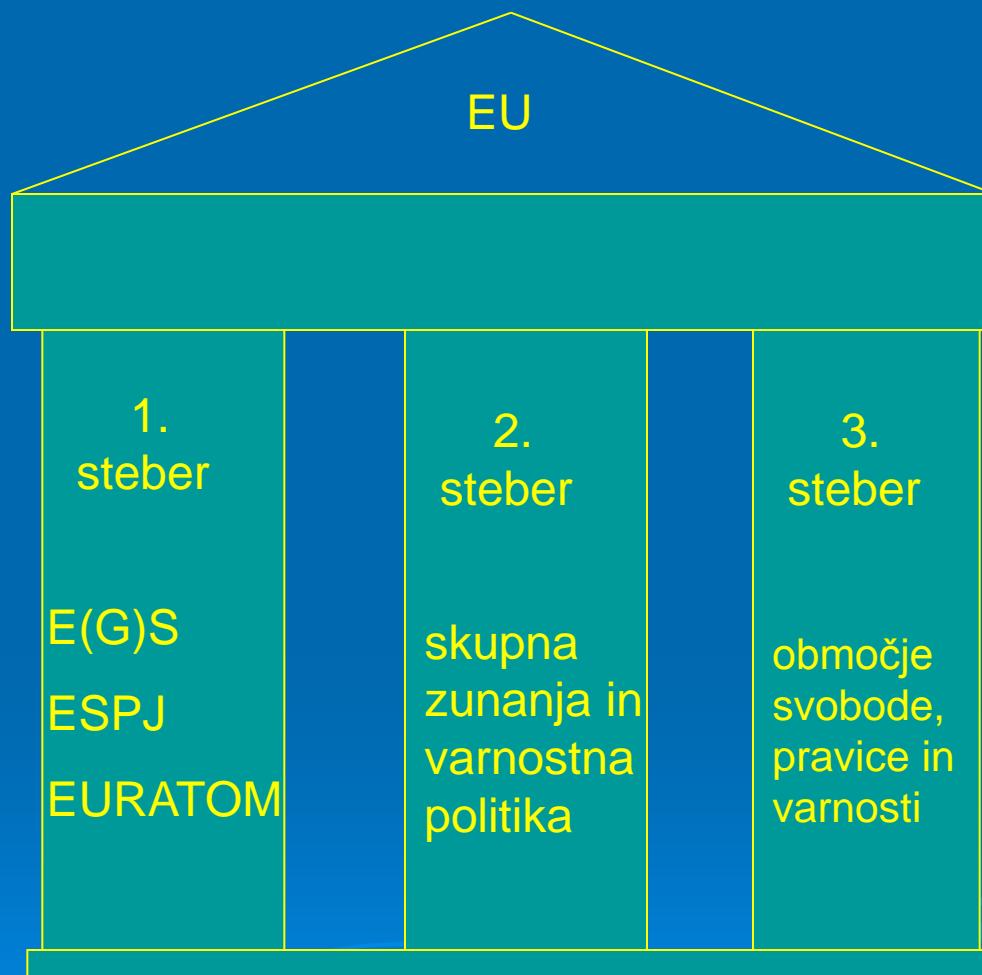

Institucionalni trikotnik

- Tri osnovne institucije EU, ki tvorijo t. i. institucionalni trikotnik
- Ostale institucije – vloge, odnosi, razmerja, naloge, sestava
- Kje delujejo? Zakaj je tako kompleksno?

Tristebrna struktura EU

Potek predmeta

- Predavanja 20 ur od 3. 10. do vključno 7. 11.
- Tematske delavnice (30 ur):
 - Dve študijski skupini:
 - **Ponedeljek od A do vključno z L**
 - **Sreda od M do Ž**
 - Menjava skupine možna samo na osnovi utemeljenega razloga in soglasja nosilke!

Obveznosti

Oblika dela študentov	št. KT
predavanja – 20 ur	2/3
delo v študijski skupini z učiteljem – 30 ur	1
priprava krajših pisnih izdelkov – 10 ur	1/3
priprava na kombinirani izpit – 90 ur	3
SKUPAJ	5

Priprava krajših pisnih izdelkov: list z osnovnimi tezami predstavitve in list s tremi vprašanji.

Delo v študijski skupini: ustna predstavitev cca 10 min, sodelovanje z odgovori in vprašanji.

Obvezna prisotnost na tematskih delavnicah: 80%.

Obveznosti

- Končno oceno pri predmetu sestavljajo:
 - ocena izpita: 80 %
 - ocena aktivnega sodelovanja na tematskih delavnicah (delo v študijski skupini): 20 %
- Izpit je pisni. Najvišje število točk, ki ga študent lahko pridobi na izpitu, je 80. Za pozitivno ocenjen izpit je treba zbrati 41 točk. Za pozitivno oceno iz predmeta je treba zbrati 56 točk.

Potek predmeta- predavanja

- **3. oktober:** Uvodno predavanje: predstavitev vsebine in metod dela, vključno s pridobivanjem KT. Način izvajanja tematskih delavnic. Uvod v EU.
- **8. oktober:** Zgodovinski pregled: nastanek in razvoj Evropskih skupnosti/Evropske unije. Od začetne ideje do (sektorskega) poglobljanja in (teritorialne) širitve. Ekonomska izhodišča povezovanja.
- **10. oktober:** Pogodbeni okvir: temeljni akti Evropskih skupnosti in Evropske unije, razmerja med njimi, pomen pravne subjektivitete, pristojnosti Skupnosti/Unije.

Potek predmeta- predavanja

- **15. oktober:** Institucionalni okvir. Institucije Evropskih skupnosti/Evropske unije: pristojnosti, naloge, sestava in delovanje. Vloga in pomen drugih relevantnih akterjev v Evropskih skupnostih/Evropski uniji. Članice in njihovi interesi.
- **17. oktober:** Pregled ključnih razlogov za nastanek in razvoj politik EU, njihovo tipologijo, predstavitev postopka sprejemanja in izvajanja politik EU, ter pregled ključnih modelov oblikovanja politik EU. (doc. dr. Damjan Lajh)
- **22. oktober:** Ključne politike EU: oblikovanje notranjega trga (konkurenčna in trgovinska politika, EMU), kmetijska politika, kohezijska politika, druge politike. (dr. Sabina Kajnč)

Potek predmeta- predavanja

- **24. oktober:** EU kot globalni akter. Skupna zunanja in varnostna politika. Razvojna politika. (dr. Sabina Kajnč)
- **29. oktober:** Pravo Evropskih skupnosti/Evropske unije: raznolikost pravnih aktov Evropske skupnosti, njihova narava, nadzor nad izvajanjem, vloga Sodišča Evropskih skupnosti.
- **5. november:** Kam naprej? Gospodarski razvoj- Lizbonska strategija. Politični razvoj- ustavna pogodba, nove širitve, pogodba o reformi.
- **7. november:** Slovenija in Evropske skupnosti/Evropska unija: proces približevanja, pogoji priključitve, politični in gospodarski učinki, predsedovanje. (v sodelovanju z g. Markom Bucikom, SVEZ)

Tematske delavnice

➤ Teme delavnic	Datum
➤ Uvod - zgodovina	12.11. in 14.11.
➤ Institucije EU	19.11. in 21.11.
➤ Politike EU	26.11. in 28.11.
➤ Gospodarski izzivi EU	3.12. in 5.12.
➤ Politični izzivi EU	10.12. in 12.12.
➤ EU unija v svetu	17.12. in 19.12.
➤ EU in Slovenija	7.1.08 in 9.1.

Tematske delavnice- potek

- 6 predstavitev cca 10 min
- Vnaprej pripravljena vprašanja> po tri za vsako predstavitev
- Teme: objavljene na vratih kabineta B108
- Vsak izbere eno temo za predstavitev in eno temo za pripravo vprašanj do

29. 10. 2007

v svoji skupini!!!!

Priprava predstavitve

- Izbrano temo predstavite v 10 min- kratko, jedrnato in kar se da celovito
- Lahko si pomagate s PP, vendar **pozor** 10 min je cca 3-4 slike!!
- Pred pričetkom delavnice oddate na 1 listu osnovne teze z literaturo: navodila so na spletu.
- Predstavitev je pogoj za pristop k izpitu!

Priprava vprašanj

- Ob vsaki predstavitvi pripravi drug študent 3 vprašanja iz izbrane podteme za študenta, ki temo predstavlja in druge prisotne na delavnici. List z vprašanji oddate pred pričetkom tematske delavnice.
- Na zastavljena vprašanja morate znati sami odgovoriti- v primeru, da to ne uspe ne študentu, ki temo predstavlja, ne publiki!
- Odgovor ne sme biti zgolj da ali ne!

Literatura

- Navedena v izvedbenem načrtu
- Navedena ob vsakem predavanju
- Za predstavitve predlagana, lahko izberete tudi drugo.
- Večina v knjižnici in na spletu, drugo v Fori!
- http://europa.eu/abc/index_sl.htm

Vprašanja??

